

گروه باستان شناسی
دکتر مهرآفرین

پارتیان: تاریخ

ADRIATIC SEA

AEGEAN SEA

CYCLADES

DODECANESE

THRACE (343-342 BC)

MACEDON

THESSALY (352 BC)

MOLOSSIA (343-342 BC)

PERSIAN EMPIRE

Byzantium

Perinthus

Philippi

Abdera

Maronea

Amphipolis (356 BC)

Thasos

Pella

Methoni (355 BC)

Pydna (356 BC)

Dion

Olynthus (348 BC)

Potidea (356 BC)

Lesbos

Magnesia

Smyrna

Dodona

Corfu

Ambracia

Pherae

Field of Crocus 352 BC

Thermopylae

Euboea

Elatea

Chalcis

Eretria

Amphissa

Thermon

Delphi

Chaeronea (338 BC)

Thebes

Athens

Megara

Corinth

Ephesus

Miletus

Olympia

Rhodes

Messenia

Sparta

Rhodes

Crete

در سال ۳۳۴ پیش از میلاد اسکندر مقدونی به آسیا حمله می‌کند و سپاه هخامنشیان در تنگه داردانل شکست می‌خورد. در سال ۳۳۳ پیش از میلاد در نبرد ایسوس ارتش اسکندر مقدونی، قوای هخامنشیان به فرماندهی داریوش سوم را شکست می‌دهد. در سال ۳۳۱ پیش از میلاد قوای هخامنشیان به وسیله اسکندر مقدونی در جنگ گوگمل در شرق موصل امروزی شکست سنگینی متحمل می‌شوند. در سال ۳۳۰ پیش از میلاد داریوش سوم کشته شده و هگمتانه فتح می‌شود، همچنین تخت جمشید به وسیله اسکندر مقدونی ویران شده و حکمرانی هخامنشیان بر ایران پایان می‌پذیرد

موزایک اسکندر

تابوت اسکندر

Alaedin.travel

جانشینان اسکندر:

- بطلمیوس در مصر
- آنتیگون در آسیای صغیر
- سلوکوس در ایران

SELEUCID گاهشمار سلوکیان

۳۱۲ ق.م تا ۶۴ ق.م.

- سلوکوس اول. (۳۱۲ ق.م. تا ۲۸۱ ق.م) ساخت سلوکیه در نزدیکی بابل. تقسیم پادشاهی به ۷۲ ایالت. ازدواج با شاهدختی ایرانی. آشتی با چاندرا گوپتا، پادشاه هند.
- آنتیوخوس اول. (۲۸۱ ق.م. تا ۲۶۱ ق.م.) ازدواج با زن پدر
- آنتیوخوس دوم. (۲۶۱ ق.م. تا ۲۴۶ ق.م.) مسموم شدن به وسیله همسرش لائودیسه
- سلوکوس دوم (۲۴۶ ق.م. تا ۲۲۶ ق.م.). قدرت گرفتن اشکانیان.
- سلوکوس سوم. یک سال حکومت کرد
- آنتیوخوس سوم (بزرگ) (۲۲۳ ق.م. تا ۱۸۷ ق.م.) جنگ با اردوان و تصرف شهر صددروازه.
- سلوکوس چهارم (۱۸۷ تا ۱۷۶ ق.م.)
- آنتیوخوس چهارم (۱۷۶ تا ۱۶۴ ق.م.)

آثار سلوکیان در ایران

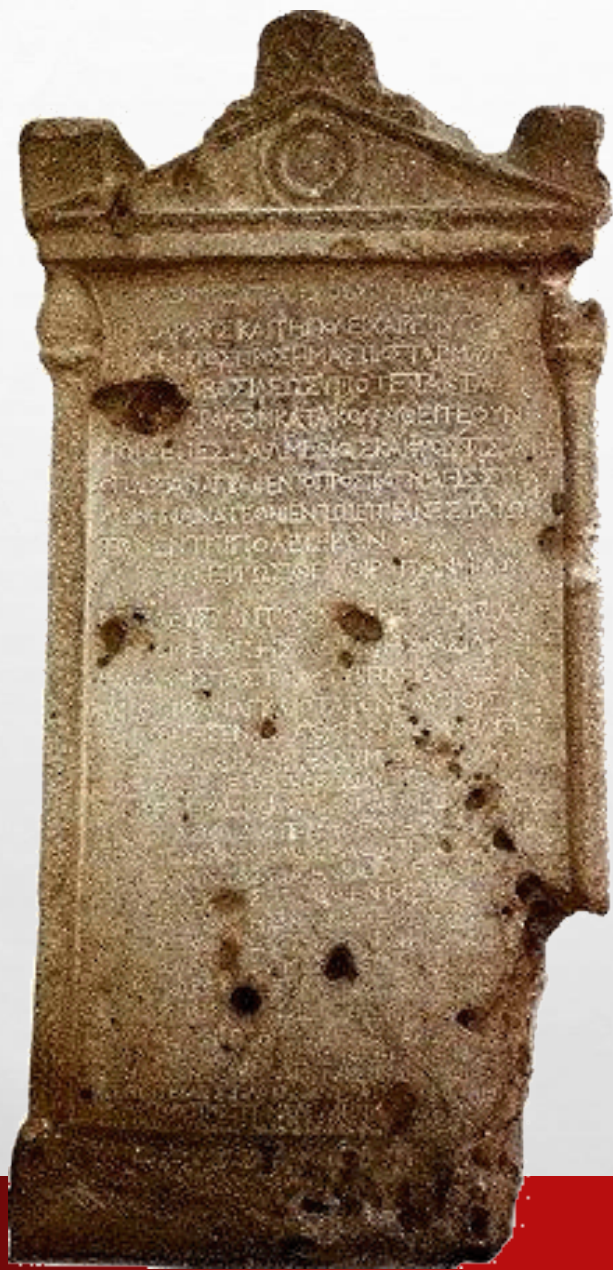
آنتیوخوس سوم در نهادند

معبد لائودیسه در محل دوخواهران شهر نهاوند

سنگ نوشته آنتیوخوس سوم در نهاوند

کشف ظرف سفالی پر از سکه های نقره ات دوران اشکانیان در جریان گمانه زنی در محله دوخواهران نهاوند در سال ۱۳۸۴ هجرت شمسی

مجسمه های مفرغی خدایان یونان که در سال 1325 در محله دوخواهران شهرستان نهاوند کشف

کشف سکه دوره سلوکیان در محله دوخواهران نهاوند سال 1384

گاہشمار شاہان اشکانی

اشک اول: ارشک (۲۴۸-۲۵۰ ق.م.) قیام علیه آنتیوخوس دوم. رفع منازعات داخلی و جنگها. کشته شدن وی به وسیله نیزه دار خود

اشک دوم: تیرداد اول (۲۱۴-۲۴۸ ق.م.). افزودن گرگان به قلمرو خود. اتحاد با سکاها و دولت باختر. شکست سلوکوس کالی نیکوس. ساخت قلاع زیاد از جمله دارا (داریوم) در کوه زاپارته نُن (شاید ابیورد). عنوان وی شاه بزرگ بود

اشک سوم: اردوان اول و همچنین فری یاپت (۱۹۶-۲۱۴ ق.م.) جنگ با
آنتیوخوس سوم در همدان و تاراج معبد اناهیتا توسط رومیان. از دست دادن همدان و
صدروازه. صلح با آنتیوخوس

اشک چهارم: فری یاپت (۱۸۱-۱۹۶ ق.م.) آرامش پارت

اشک پنجم: فرهاد اول (۱۸۱ - ۱۷۴ ق.م.) جنگ با آماردها و تصرف نواحی شمال ایران. تصرف دربند دریای گرگان و ری. وی برادرش مهرداد را جانشین خود کرد

اشک ششم: مهرداد اول (۱۳۶-۱۷۴ ق.م.) یکی از بزرگترین شاهان اشکانی. تصرف باختر، تسخیر ماد بزرگ. فرونشاندن شورش گرگان. تسخیر خوزستان (الیمایس). تسخیر پارس و بابل. جنگ دوم با باختر و شکست هلی اکل. تمامی ممالک باختر و پاراپامیزاد و رخج و سیستان جزء دولت پارت شد. جنگ با دمتریوس دوم و به اسارت درآوردن وی. دولت پارت از هند و کوشان تا بابل وسعت داشت. لقب شاهنشاه داشت

اشک هفتم: فرهاد دوم (۱۳۶-۱۲۷ ق.م.) جنگ با سلوکیان و کشته شدن
آنتیوخوس. دولت پارت کاملاً تثبیت گردید. به تخت نشستند دمتریوس دوم

اشک هشتم: اردوان دوم (۱۲۴-۱۲۷ ق.م.) عموی فرهاد دوم. جنگ با طخارها و کشته شدن وی

www.sekeha.com

اشک نهم: مهرداد دوم (بزرگ) (۷۶-۱۲۴ ق.م.). سکاها را مغلوب ساخت. از شرق حدود ایران به کوههای هیمالیا رسید. تصرف ارمنستان. نخستین ارتباط ایران با دولت روم. دولت سکایی سیستان را وابسته به دولت اشکانی کرد. وی همچنین به اوضاع داخلی ایران نظم و سازمان داد و اقتصاد شکوفایی را پایه‌ریزی کرد.

مهرداد دوم (کبیر)

اشک دهم: سنتروک (۶۷-۷۶ ق.م.) تصرف آذربایجان توسط شاه ارمنستان.
هنگامی که وی به تخت نشست، شخصی پیر و ناتوان بود و دولت اشکانی نیز درگیر
منازعات بین شاهزادگان و سران خاندانها بود.

اشک یازدهم: فرهاد سوم (۶۰-۶۷ ق.م). جنگهای اشکانیان و رومیان. بخش
بزرگی از نواحی غربی و شرقی را از دست دادند. از دست دادن سوریه. کشته شدن
وی بدست فرزندش ارد

اشک دوازدهم: مهرداد سوم (۵۵-۶۰ ق.م.) جنگ با ارمنستان. جنگ با برادرش
ارد و پناه بردن به روم

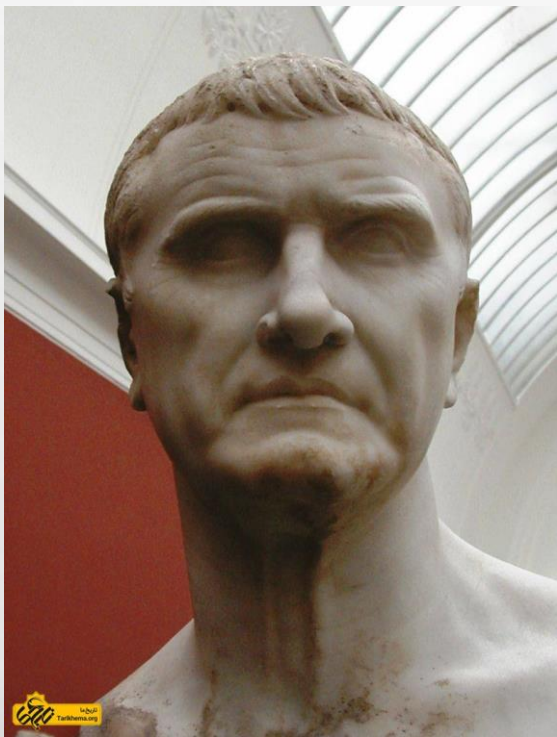

اشک سیزدهم: ارد اول (۳۷-۵۵ ق.م.) جنگ با رومی ها و کشته شدن
کراسوس

ارد اول و كراسوس

اشک چهاردهم: فرهاد چهارم (۲-۳۷ ق.م.) کشتن برادران و پدر خود. اولین امپراتور روم برای وی کنیز بسیار زیبایی به نام تراموزا که بعداً **ملکه موزا** اشکانی نام میگیرد فرستاد و بعد این زن به ملکه اعظم و اصلی اشکانی و مادر تنها وارث کشور و یگانه همسر فرهاد تبدیل شد

اشک پانزدهم: فرهادک (فرهاد پنجم) (۲ ق.م - ۴ میلادی) او پس از مسموم کردن پدرش **فرهاد چهارم** به کمک مادر یونانی خود ملکه **موزا** و همراه وی به طور مشترک بر تخت سلطنت نشست و به همراه مادرش به رتق و فتق امور پرداخت. سرانجام شورش برضد وی روی داد و پس از زدوخورد مختصری، بزرگان و نجبای کشور او را از شاهی برداشتند و سپس کشتند. واقعه مهم زمان او، تولد **عیسی** مسیح بود.

اشک شانزدهم: ارد دوم (۸-۴ میلادی) ارد دوم به سبب بدخویی و قساوت بیش از حد خود پس از مدتی کوتاه ۶-۴ یا ۷ میلادی (؟) در یک شکار یا مهمانی از میان برداشته شد.

اشک هفدهم: ونن اول (۸-۱۷ میلادی)

اشک هیجدهم: اردوان سوم (۴۲-۱۷ میلادی)

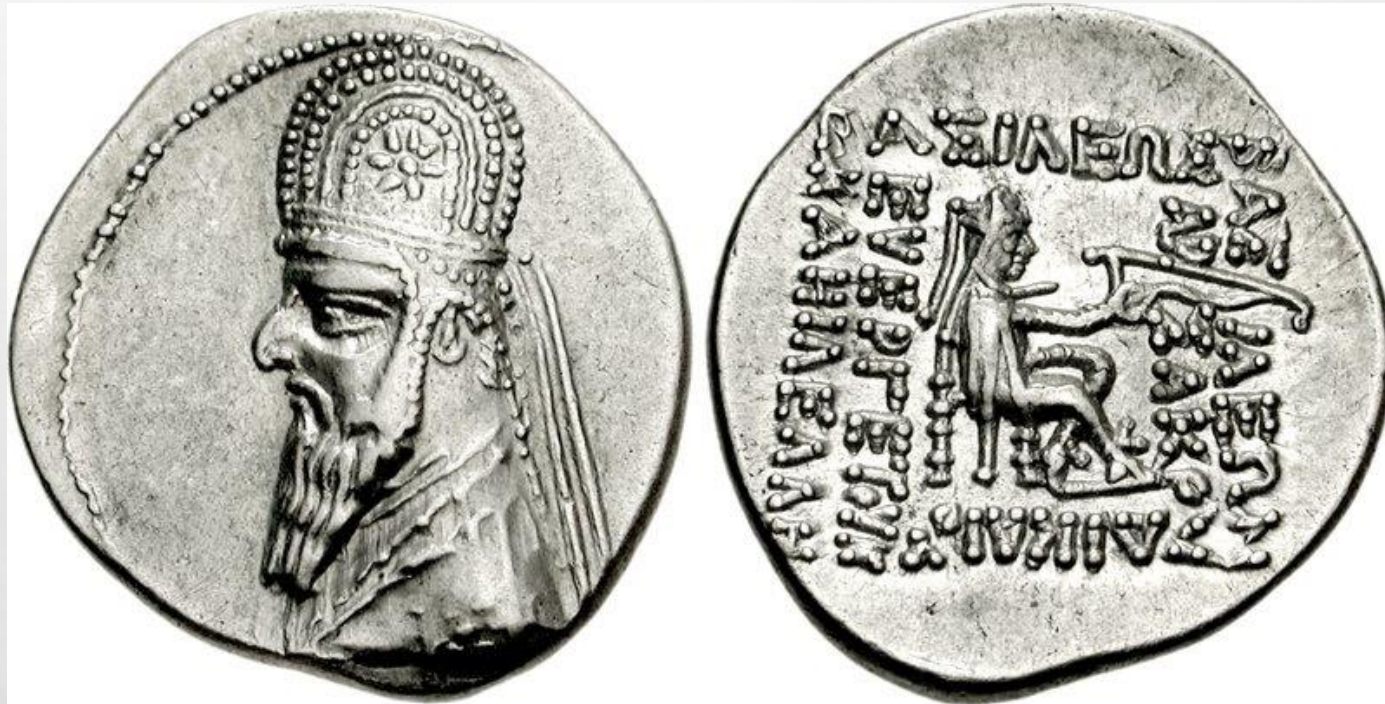

اشک نوزدهم: بردان (۴۶-۴۲ میلادی)

اشک بیستم: گودرز (۵۱-۴۶ میلادی)

اشک بیست و یکم: ونن دوم (۵۲-۵۱ میلادی)

اشک بیست و دوم: بلاش اول (۷۸-۵۲ میلادی)

اشک بیست و سوم: پاگردوم (۱۰۸-۷۸ میلادی)

اشک بیست و چهارم: خسرو (۱۲۸-۱۰۸ میلادی)

اشک بیست و پنجم: بلاش دوم (۱۴۸-۱۳۰ میلادی)

اشک بیست و ششم: بلاش سوم (۱۹۰-۱۴۸ میلادی)

اشک بیست و هفتم: بلاش چهارم (۲۰۸-۱۹۱ میلادی)

اشک بیست و هشتم: بلاش پنجم (۲۱۶-۲۰۸ میلادی)

اشک بیست و نهم: اردوان پنجم (میلادی ۲۲۴-۲۱۶)

